

דבר תורה מירושלים

שו"ת מתוך השיעור השבועי לבני ישיבת "פאר עיון" בבית רבה של ירושלים המקודשת
מרב ראש הישיבה הגאון ר' אביגדר הלוי נבנצל שליט"א

פרשת פקודי גליון מס' 22 ירושלים שבין החומות תובב"א

העלון נתרם לזיווג הגון עבור טוביאת בת הניה רב בן הניה

ש. כתוב בשו"ע (סי ה') שצריך לכוון בברכות באזכרת שם הוי"ה "אדון הכל היה הווה ויהיה", האם צריך לכוון כך בכל אזכרת שם ה' בתפילה?
ת. לכתחילה כן, לפחות "אדון הכל".

ש. כשנרקע הוט בציצת וע"פ דין הציצית כשרה, האם אפ"ה יש עניין לתקן את החוט שנרקע?
ת. כן.

ש. האם יש עניין להחמיר ולא לקנות מלית בצ"ק דהוי כיוון דקניין משיכה אינו דאורייתא, והקניין כסף לא מהני עד שיפדה את הצ"ק [ואם המלית אינה שלו אינו חייב בציצת מדאורייתא]?
ת. הוא יכול לקנות את המלית בקניין חצר וגופו לא גרע מחצר.

ש. מי שכרך את הציצית כמניין שם הוי"ה, האם יש לחשוש שלא לפרק את הכריכות דהוי כמוחק ה'?
ת. זה אינו שם, אלא רק רמז לשם.

ש. האם יש עניין לחלק טבב בתפילה שע"ז יתעטשו ואמרו בברכות (כד):

"המתעטש בתפילתו סימן יפה לו?"
ת. מסמתא הכוונה שמתעטש מעצמו.

ת. כשכותבים ס"ת ומכבדים אנשים לכתוב אותיות והכותב לא מתכוון להיות שליה של בעל הספר, האם זה גורע ממצותו של הכותב?
ת. לא.

ש. כהן שצריך לעבור לפני המתפלל בשביל ליטול ידיו, האם יעבור או שעדיף שיכרך בלי ליטל את ידיו?
ת. יעבור.

ש. מעשה בסופר שכתב ס"ת לאחד שהזמין, והסופר כתב את הכל ולא השאיר אותיות ריקות בסוף הספר כנהוג, והבעלים של הספר רוצה לכבד אחרים בכתיבת אותיות,

ש. בזמנינו שאין מקובל לעמוד בפני אנשים מבוגרים, האם יש חובה לקום בפני איש מבוגר שאינו חשוב?
ת. לפחות לעשות קצת הידור.

כדכתב השו"ע יו"ד רמ"ז סעי' ז' לעניין ילד חכם עיי"ש [ואע"פ דכתבו הפוסקים שם דהיינו דוקא חכם אבל שאר אדם צריך לעמוד מלוא קומתו, מ"מ אפשר דבזמנינו שלא נהגו בזה אפשר להקל רק בהידור כמו שמצינו שם לעניין ילד חכם דעכ"פ בזה מהזיב].

ש. האם דיני קדימת ימין לשמאל בלבישת בגדים שונים באימור, שצריך להקדים ימין דידיה?
ת. כן.

עיי' במ"ב סי' ב' סק"ז ובביצהק יקרא שם עיי"ש

ש. האם מותר להקל ולומר לגוי להדליק מזגן בשבת במקום עונג שבת?
ת. לא.

אע"פ דמבואר בשו"ע (סי ש"ז סעי' ה') דדבר שאסור משום שבות מותר לומר לגוי לעשותו במקום מצווה, מ"מ יש לחלק כאן דיש חשש איסור דאורייתא, ומלבד זה כתב המ"ב (סי' שכ"ה ס"ק ס"ג) דאין להקל רק בצורך מצווה גמורה או עכ"פ בדברים שצרכים לצורך שבת וא"א בלעזם אלא בדוקא אבל אין להקל בדברים שאין צורך כ"כ כגון פרות וכו"ז אע"פ שהוא רוצה להתענג בהם לכבוד שבת עיי"ש.

ש. האם בזמנינו גם צריך להקפיד שאשה לא תלך על ציפורניים, ולא לזרוק ציפורניים על הרצפה, או שנשתנו הטבעיים?
ת. יש להקפיד גם בזמנינו.

ש. האם יש משמעות לסיום סדר יותר מסיום מסכת?
ת. כן.

ש. הרב אמר שבמקרה שאחד יצא להתפנות בסוף הסעודה ונטל ידיו אין זה מועיל למים אחרונים, למה אין מועיל למים אחרונים, הרי אין עכשיו חשש למלח סדומית?

ת. אם לא כיוון למים אחרונים לא יצא בזה יד"ה וצריך ליטול שוב.

דבר תורה מירושלים

האם מותר וראוי למהוק אותיות בסוף הספר כדי לכבד אנשים שונים להשלימו?
ת. הם ושלום.

ש. השומע ציבור שאומרים י"ג מידות כשבת, האם צריך להצטרף איתם [ומה הדין במקום שנהוג לומר י"ג בשבת]?
ת. לא יצטרף.

ש. מי שאכל בשבת בבוקר אצל חכירו, האם יכול להחזיר את מליתו בידו לביתו, או דאסור משום מכין?
ת. זה שמירה שלא תאבד ומותר.

ש. האם מותר לתת ליליד כרמים שיקבל עליו מתנות ביום חול או דהוי מכין?
ת. לכאור' זה מכין.

ש. האם צריך לדפוק על הלב כשאומר סלח לנו, ומה המקור לזה?
ת. כמדומני שאדמו"ר זללה"ה נהג לדפוק רק בימים שאומרים תחנון.

בסידור בית יעקב להיעב"ץ כותב שמקורו מהש"ה, וכתוב שם עוד שמכה על ליבו רק בימים שאומרים בהם תחנון, שמעתי בשם ר' חיים אזוי המהר"ל [בספרו אגרת הטויל, חלק הרמו אות י'] מעם לזה שמכה בידיו דוקא, שהרי כתוב באיוב ל"ז ז' "וכי כל אדם יחתם לדעת כל אנשי מעשהו" ופירש רש"י דכשאדם חוטא לפניו, האדם עצמו חותם כתב ידו ביום מותו על עבירות שעבר הכתובות לפניו, ומבואר שהידיים מעידות על מעשי בני אדם, ועל כן מקיימים בהן מה שנאמר בדברים י"ז ז' "יד העדים תהיה בו בראשונה" והן הן מכות על ליבו בעת אמירת הידיו.

ש. האם מותר לעלות בער"ש על מזנית של נהג עכו"מ בשביל שיביאו לביתו בשבת?
ת. לא.

כמבואר בשו"ע סי' ש"ז סעי' ג' דאסור לומר לנכרי בער"ש לקנות לישראל דברים בשבת
ש. הרמב"ם בסוף הל' שכירות קורא ליעקב אבינו "יעקב הצדיק", מה המקור לביטוי זה, ומה פירושו?
ת. מי יותר צדיק מהאבות הקדושים??

ש. האם מותר למכור סחורה ליהודי מחלל שבת שיש צד שהוא ימכור אותה בשבת?
ת. מותר.

בעלון 16 הובא בשם רבינו להתיר נתינת מאכל ליהודי שלא יכרך בשביל להצילו מאיסור דאורייתא של שנאת הינם ושם בהערה הובא שבשו"ת מנחת שלמה (ה"א סי' ל"ה) התיר ג"כ בנידון זה מה"ט עי"ש

ש. אם בית הכנסת נהיה צפוף, האם מחויבים כל המתפללים לתת כסף לכניית בת כנסת גדול יותר?
ת. אם אינם יכולים להתפזר לשאר בתי הכנסת, צריכים לתת.

ש. הרא"ש (יו"ד ע"ר סעי' ב') סובר שבקניית ספרים מקיימים מצוות כתיבת ס"ת, אם קנה ספר ותרם אותו לבית הכנסת, האם גם מקיים מצוות כתיבת ס"ת?
ת. צריך שהספר ימצא אצל.

ש. השו"ע (סי' ק"ג סעי' ב') אומר שצריך שבניין בית הכנסת יהיה יותר גבוה מכל בתי העיר שמשתמשין בהם, האם בנייני משרדים נחשבים שמשתמשין בהן, והאם נחשבים חלק מהעיר לעניין תחומין?
ת. כן.

לעניין עירוב - החזו"א (או"ח ק"י סק"ב) כ' דבתי הרושת לא מתעבדים עם העיר אפי' אם אוכלים שם כיוון שיעוד המקום הוא לבית דירה ולא נעשה עי"ז לבית דירה, ובשו"ת שבט

גליון מס' 22

הלוי (ה"א סי' נ"ט) כתב שמקומות עבודה שנהוגים גם לאכול בהם מתעבדים עם העיר עי"ש.

ש. האם מועיל שישראל ישמור על גוי שמבשל שלא יהיה בישולי עכו"מ?
ת. לא מהני, וגם כך נחשב בישולי עכו"מ.

ש. גוי קטן שמבשל, האם גם נחשב בישולי עכו"מ?
ת. כן.

ש. האם מותר להניח מלפפון המוץ על קוגעל רותח בשבת?
ת. לא.

הבהרה:

לצעירנו בשבוע שעבר בשאלה הראשונה [האם אפשר להמשיך לאכול ממאכל שברכתו שהכל לאחר שבירך על המחיה] נפלה טעות בעריכה והתשובה נכתבה בצורה לא ברורה, והנוסח המתקן: "כן, יכול להמשיך לאכול ולא היו הפס הדעת".

מצטרפים לקריאת מורינו הרב שליט"א

ותורמים להפצת דברי תורתו

לתרומות לגליון, הקדשות, הנצחות.

ניתן לפנות : 058-323-1898

ניתן להשיג את העלון במייל ע"י שליחת בקשה

לכתובת p6731988@gmail.com

כמו"כ ניתן להוריד את העלון באתר דרוש

ניתן להשיג את העלון: **ירושלים: בין החומות**: בכותל המערבי, בכולל "צילו של היכל", בביה"כ הרמב"ן. **בית וגן**: בבתי"כ: אמשינוב, מנין אברכים, בישיבת נתיבות חכמה. **בית ישראל**: בבתי"מ"ד דישיבת מיר. **גאולה**: בביה"כ הר צבי. **גבעת מרדכי**: בבתי"כ: חניכי הישיבות, משכן שמואל, **גב"ש**: בביה"כ משכן באב"ד, בישיבת אור שמואל. **גוש 80 - עזרת תורה**: בבתי"כ: בית ישראל, זכרון זאב, פונוביז'. **גילה א'**: בביה"כ חזון נחום. **הגבעה הצרפתית** בבתי"כ: גבורת יוסף, חניכי הישיבות. **רה"ק**: בבתי"כ: אמרי שפר, ויז'ניץ, קהילת בני תורה. **מעלות דפנה**: בביה"כ בית מרים גיטל. **מקור ברוך**: בביה"כ ח"י נפש. **נווה יעקב**: בבתי"כ: קהילות יעקב, הגדול, החדש, חפץ חיים, חניכי הישיבות, קהל חסידים. **נווה צבי**: בביה"כ הרי פישל. **סנהדריה**: בבתי"כ: בני הישיבות, ויז'ניץ, סנהדריה, עזרת תורה. **פסגת זאב**: בביה"כ המרכזי. **קרית יובל**: בבתי"כ: בני תורה, טילור, פרדס. **קרית משה**: בבתי"כ: אהל דוד, בית דוד ורבקה. **רוממה**: בבתי"כ: היכל שמואל, הלכה למשה, שארית יוסף, תורה ותפילה. **רמות**: בבתי"כ: חניכי הישיבות, משכן שרגא, שערי תבונה. **רמת שלמה**: בבתי"כ: המרכזי, חזון איש. **בני ברק**: בבתי"כ: משנות יעקב, משכן חיים. **בית מאיר**: בישיבה"ג. **ביתר**: בבתי"כ: היכל שמריהו, טוב דעת, במקווה קארן. **בית שמש**: בבתי"כ: אהבת תורה, בית יצחק, בית תפילה, חניכי הישיבות, מזרח שמש, משאת מרדכי, תורה ותפלה. **טלזסטון**: בבתי"כ: בני הישיבות, חניכי הישיבות, קהילת בני תורה, ישיבת מאורות התורה, בישיבה"ג - שפירא. **מעלה עמוס**: בביה"כ המרכזי. **קרית ספר**: בבתי"כ: שאגת אריה. **תל ציון**: בבתי"כ: אבי עזרי, בית דוד. **המעוניינים להגדיל תורה ולהאדירה בהפצת הגליון ניתן לפנות למערכת.**